

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 372/2017-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. mája 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom Mgr. Petrom Troščákom, Hlavná 50, Prešov, pre namietané porušenie jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresnej prokuratúry Prešov sp. zn. 1 Pv 619/15/7707 z 23. februára 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. apríla 2017 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“) vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Okresnej prokuratúry Prešov (ďalej aj „okresná prokuratúra“) sp. zn. 1 Pv 619/15/7707 z 23. februára 2017 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka oznámila Policajnému zboru, že bola neznámym páchatelom donútená k súloži. Uznesením vyšetrovateľa vo veci konajúceho príslušného okresného riaditeľstva Policajného zboru bolo začaté trestné stíhanie pre zločin znásilnenia podľa § 199 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“). Následne bolo vo veci vznesené obvinenie konkrétnej osobe (obvinenému). Obvinený podal proti uzneseniu o vznesení obvinenia sťažnosť, o ktorej rozhodla okresná prokuratúra tak, že uznesenie o vznesení obvinenia zrušila a vec vrátila vyšetrovateľovi na ďalšie konanie.

V ďalšom priebehu konania vyšetrovateľ opätovne, na základe pokynu dozorujúcej prokurátorky, vzniesol obvinenie totožnej osobe. Obvinený podal opätovne proti uzneseniu o vznesení obvinenia sťažnosť, o ktorej rozhodla Krajská prokuratúra v Prešove tak, že uznesenie o vznesení obvinenia zrušila a vec vrátila vyšetrovateľovi na ďalšie konanie.

Uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva Policajného zboru Prešov ČVS: ORP-909/1-VYS-PO-2016 z 28. decembra 2016 bolo trestné stíhanie vo veci zastavené z dôvodu, že skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Proti zastaveniu trestného stíhania podala sťažovateľka sťažnosť, ktorú okresná prokuratúra napadnutým uznesením zamietla, pretože ju nepovažovala za dôvodnú.

Sťažovateľka považuje napadnuté uznesenie za svojvoľné a arbitrárne, keďže podľa jej názoru nedáva odpoveď na nastolené sťažnostné námietky. Sťažovateľka v sťažnosti proti zastaveniu trestného stíhania podrobne rozpracovala tvrdenie, podľa ktorého podmienky pre zastavenie trestného stíhania neboli naplnené. Toto tvrdenie podložila judikatúrou. Tak isto opísala svoju verziu priebehu skutku, v ktorej zdôrazňovala naplnenie jednotlivých znakov skutkovej podstaty trestného činu znásilnenia.

Podstatou sťažnosti proti uzneseniu o zastavení trestného stíhania sťažovateľka nepopiera existenciu dvoch verzií skutku, nestotožňuje sa však s takým posúdením veci, pri ktorom v prípade existencie dvoch verzií spáchania skutku okresná prokuratúra vyhodnotila

ako vierohodnejšiu verziu obvineného. Sťažovateľka je toho názoru, že v prípade rozdielnych verzii spáchania skutku prokuratúre nenáleží oprávnenie rozhodnúť o trestnom stíhaní, resp. nestíhaní páchatel'a, ale poukazuje na to, že zastavenie trestného stíhania podľa § 215 ods. 1 písm. b) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“), k čomu došlo aj v jej prípade, je namieste iba v prípade rozptýlenia akýchkoľvek pochybností o tom, či skutok je trestným činom. Uvedené sťažovateľka namieta aj pred ústavným súdom.

Na základe uvedeného sťažovateľka v petite sťažnosti žiada, aby ústavný súd nálezom vyslovil, že uznesením Okresnej prokuratúry Prešov sp. zn. 1 Pv 619/15/7707 z 23. februára 2017 bolo porušené jej základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, aby napadnuté uznesenie zrušil, vec vrátil okresnej prokuratúre na ďalšie konanie a aby sťažovateľke priznal náhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy

podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (porov. napr. I. ÚS 105/06, II. ÚS 66/2011, III. ÚS 155/09, IV. ÚS 35/02).

Podstatou výhrad sťažovateľky je, že okresná prokuratúra (a vo veci konajúce okresné riaditeľstvo Policajného zboru) nevyhoveli trestnému oznámeniu a jej sťažnosti proti zastaveniu trestného stíhania, teda orgány činné v trestnom konaní trestne nestíhali konkrétnu osobu ako obvineného a nebola podaná obžaloba za sťažovateľkou v trestnom oznámení opísaný skutok.

Bez potreby hlbšej analýzy označených ústavných práv sťažovateľky alebo napadnutého uznesenia okresnej prokuratúry ústavný súd konštatuje, že v rámci svojej judikatúry už uviedol, že právo fyzickej osoby alebo právnickej osoby na začatie alebo vedenie trestného konania voči označenej osobe, napr. na základe podaného trestného oznámenia nepatrí medzi základné práva a slobody podľa druhej hlavy ústavy a ani ho nemožno odvodiť z niektorého zo základných práv alebo slobôd (porov. II. ÚS 42/00, II. ÚS 398/09, III. ÚS 233/2010, II. ÚS 340/2014, IV. ÚS 423/09, z novšej judikatúry porov. napr. II. ÚS 620/2016).

Ústavný súd tiež vyslovil, že súčasťou práva na súdnu ochranu nie je ani právo fyzickej osoby alebo právnickej osoby, aby na základe napr. podaného trestného oznámenia bol orgán prokuratúry povinný podať obžalobu proti označeným osobám. Takéto základné právo nie je upravené ani v ústave, ani v Trestnom poriadku (porov. I. ÚS 126/06, II. ÚS 526/2013, III. ÚS 16/06, IV. ÚS 17/09). Inak povedané, právo na súdnu ochranu nie je možné vykladať tak, že by garantovalo úspech v trestnom konaní či zaručovalo právo na rozhodnutie, ktoré zodpovedá predstavám sťažovateľa.

Ani z čl. 6 dohovoru (pokiaľ je jeho aplikovateľnosť založená napr. na trestnom oznámení voči tretej osobe) nevyplýva právo na začatie a vedenie trestného stíhania proti tretej osobe alebo právo na jej odsúdenie v trestnom konaní [porov. Dziedzic v. Poľsko, č. 50428/99, rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) z 25. 11. 2003, bod 6; Helmers v. Švédsko, č. 11826/85, rozsudok ESLP z 29. 10. 1991, bod 29; Kusmierek v. Poľsko, č. 10675/02, rozsudok ESLP z 21. 9. 2004, bod 48].

Právo na vznesenie obvinenia alebo trestné stíhanie inej osoby, alebo na podanie obžaloby voči nej na súde prokurátorom nemožno považovať za súčasť základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ústavy, preto k porušeniu tohto základného práva napadnutým uznesením okresnej prokuratúry nemohlo dôjsť.

Na dôvažok sa žiada tiež dodať, že napadnuté uznesenie okresnej prokuratúry nejaví známky svojvoľnosti, ale podrobne sa zaoberá zhodnotením skutkového stavu, pričom zohľadňuje výpovede svedkov, znalecké posudky, zaoberá sa vierohodnosťou jednotlivých osôb aj ich tvrdení a nevyhýba sa ich vzájomnej konfrontácii.

Z uvedených dôvodov ústavný súd odmietol sťažnosť v zmysle § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Keďže ústavný súd odmietol sťažnosť už pri jej predbežnom prerokovaní, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky uvedenými v petite sťažnosti

(zrušenie napadnutého uznesenia, vrátenie veci okresnej prokuratúre na ďalšie konanie a priznanie náhrady trov konania).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. mája 2017